

NOGMAALS:
PRODUCTIEVERHOOGING VAN DE NEDERLANDSE BOSSEN

door
G. GERBRANDA.

Het lijkt mij gewenst op een enkel onderdeel van het onderwerp, dat onder bovengenoemde titel door mij in het Augustus-nummer werd behandeld, nader in te gaan.

Aanleiding daartoe vind ik onder andere in een interview, opgenomen in een onzer grote dagbladen.

Geïnterviewd was de Minister-President Dr W. DREES en het onderwerp was: „de positie van ons land en volk”. De Minister-President zou zich als volgt hebben uitgelaten:

„Maar, terwijl de positie van ons volk is verbeterd, mogen we toch „niet voorbijzien, dat we onze grote economische moeilijkheid nog moeten „oplossen; dat is het tekort op de betalingsbalans. Ondanks aanzienlijke „verbeteringen blijft onze uitvoer nog ver achter bij de invoer, terwijl wij „niet over voldoende middelen beschikken om het verschil te dekken.

„Ik weet en begrijp, wat men wenst: de arbeiders moeten meer gul- „dens verdienen, de boeren hogere verdiensten krijgen, de middenstand „en het bedrijfsleven ruimere marges etc., dat alles zonder dat de prijzen „omhoog gaan (!). Maar heeft men wel eens bedacht, hoe wij aan de „deviezen moeten komen, die dan nodig zouden zijn om meer uit het „buitenland te betrekken, ten einde een groter verbruik mogelijk te „maken? Voor dat vraagstuk staat niet Nederland alleen, maar vele „landen van West-Europa en in het bijzonder Engeland.

„Onze bevolking neemt in een uniek tempo toe en dat in een land „zonder veel grondstoffen en zonder voldoende voedingsmiddelen, dat „bovendien verschillende inkomstenbronnen uit Indonesië, de doorvoer- „handel met Duitsland en uit Nederlandse beleggingen in het buitenland „sterk zag verminderen.

„De industrialisatie — noodzakelijk ook om alle handen aan het werk „te houden — de reconstructie van hetgeen verwoest is (woningbouw) „en de handhaving van het huidige levenspeil moeten betaald worden. „Ook als in 1952 de Marshall-hulp eindigt en de tijd van giften en „poffen voorbij is. Dat is het centrale probleem, waarvoor ons volk in „de nabije toekomst een oplossing zal moeten weten te bereiken.”

Deze passage heb ik onverkort overgenomen uit het betrokken dagblad, omdat uit de inhoud daarvan wel zeer duidelijk blijkt, hoe belangrijk het is, dat de binnenlandse productie wordt verhoogd en ook dat de werkgelegenheid in ons eigen land wordt vergroot.

Als ik nu in de onderstaande regelen op één bepaald onderdeel van mijn aanvankelijk artikel nader inga, dan is het mijne bedoeling om daarmee nog eens duidelijk aan te tonen, van hoeveel betekenis de productie-verhoging in de bosbouw wel is.

Blijkens de nieuwste gegevens van de bosbouwstatistiek zijn in ons land nog 40.000 hectaren hakhout aanwezig of wel bijna 16 % van de totale bosoppervlakte. Deze 40.000 hectaren produceren aan houtopbrengsten hoogstens 1 m³ per jaar en per hectare dus 40.000 m³. Daarbij moet niet worden vergeten dat het hier productie van hout betreft in een dusdanige vorm, dat daarvoor zeer moeilijk afzet is te vinden.

Zonder meer mag worden aangenomen, dat van deze 40.000 hectaren, zeker 25.000 hectaren zouden kunnen worden omgezet in opgaand bos. Gaat men daarbij over tot de omzetting in grovedennenbos, dan mag een houtproductie verwacht worden van ± 5 m³ per jaar en per hectare. Zulks zou dus een productieverhoging betekenen van $25.000 \times 4 = 100.000$ m³ per jaar. Neemt men verder als gemiddelde waarde aan f 20.— per m³ op stam, dan betekent deze omzetting een productieverhoging van 2.000.000 gulden per jaar. Voor zover het mogelijk is deze hakhoutbossen te hervormen in opgaand lariks- of douglasbos, kan de productiviteit opgevoerd worden tot ± 10 m³ per jaar en per ha. Voor een niet onbelangrijk gedeelte moet dit zeker mogelijk worden geacht.

Zonder veel moeite moet dus alleen door de hervorming van hakhout tot opgaand bos een productieverhoging kunnen worden bereikt van f 3.000.000 's jaars. Men zal moeten toegeven, dat het hier dus niet om een kleinigheid gaat.

Dat thans nog op 16 % van onze bosoppervlakte een dusdanig onproductieve teelt wordt bedreven is alleen te verklaren door de omstandigheid waarop ik in mijn vorig artikel wees, nl. dat de bosbouw voornamelijk uit liefhebberij wordt bedreven. Indien de bosbouwer evenals de landbouwer zijn bestaan in de cultuur moest vinden, dan zou een dergelijk feit zich niet voordoen.

De vraag is nu op welke wijze kan worden bereikt, dat een belangrijk deel van deze 40.000 ha zo spoedig mogelijk wordt ingeschakeld in het productieproces. Zulks is geen technische vraag, want de omzetting op zichzelf is eenvoudig genoeg en ziet men in de praktijk ook geregeld uitvoeren. Ik wil er in dit verband alleen even op wijzen, dat de resultaten van de hervorming van eikenhakhout in grovedennenbos algemeen zeer gunstig zijn, ook al omdat men dan een dennenbos verkrijgt met een regelmatige ondergroei van eik. De vraag zelve is er een die ligt op het gebied van de bospolitiek.

In de eerste plaats moeten de beseigenaren ervan doordrongen worden, dat zij uit een oogpunt van eigenbelang, maar vooral ook in het algemeen belang krachtig de hervorming van hakhout tot opgaand bos moeten ter hand nemen.

Voorts zou het van wijs regeringsbeleid getuigen, indien de regering zich deze zaak ter harte nam en overwoog wat harerzijds kan worden gedaan om deze omzetting te bevorderen.

Uit het bovenstaande moge blijken, dat het hier gaat om een belangrijke verhoging van onze houtproductie. 't Aantrekkelijke ervan is, dat dit niet gaat ten koste van andere takken van bodemcultuur, maar uitsluitend door een verbetering op eigen terrein. Behalve deze productieverhoging is hieraan ook nog het voordeel verbonden, dat de werkgelegenheid in onze bossen vergrößert wordt. Zou het verder niet mogelijk zijn de kosten gedeeltelijk te bestrijden door een subsidie uit de beschikbare gelden van de zg. tegenwaarde-rekening van de Marshallhulp. Deze